

KURIKULUM PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ (PLÁNOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE)

Zora Syslová

OBSAH

1. Dynamika skupiny.
2. **Projektování, projektová výuka, integrovaná tematická výuka.**
3. Formulování cílů a propojení s obsahem vzdělávání.
4. Vzdělávací strategie.
5. Realizace projektu.
6. Hodnocení projektu.

2. PROJEKTOVÁNÍ

Pojmy:

- Projekt
- Projektová metoda
- Projektová výuka
- Integrovaná tematická výuka

Praktikum tvorby výukových projektů (Kratochvílová, 2014)

<http://moodlinka.ped.muni.cz/course/view.php?id=222>

7

PROJEKT

- *„Projekt je komplexní úkol (problém), spjatý s životní realitou, s nímž se žák identifikuje a přebírá za něj odpovědnost, aby svou teoretickou i praktickou činností dosáhl výsledného žádoucího produktu (výstupu) projektu, pro jehož obhajobu a hodnocení má argumenty, které vycházejí z nově získané zkušenosti“.*

Kratochvílová (2007, s. 66)

PROJEKTOVÁ METODA

- uspořádaný systém činností učitele a žáků, kde **dominantní roli zaujímají žáci**. Učitel je postaven do role rádce, pomocníka, pozorovatele, **facilitátora**. Stává se tak přirozeným průvodcem dítěte za poznáním.

ZNAKY:

1. Organizovaná učební činnost **směřující k určitému cíli** – realizaci projektu a jeho výstupu.
2. Činnost, která **nemůže** být dopředu zcela jasně krok za krokem naplánována.
3. Činnost vyžadující aktivitu žáka a jeho **samostatnost**.
4. Činnost **tvořivá** a reagující na změny v průběhu projektu.
5. Činnost převážně vnitřně řízená – autoregulovaná .
6. Činnost teoretická i praktická rozvíjející **celou osobnost žáka** a vedoucí k odpovědnosti za výsledek.
7. Praktická činnost, zkušenost a využití teorie motivuje žáka k učení a přispívá k rozvoji jeho sebepojetí.

Kratochvílová (2006, s. 38)

PROJEKTOVÁ VÝUKA

- Projektovou výukou se stává ta výuka, kde je uplatněna projektová metoda.
- Hlavním znakem takovéto výuky je **vlastní realizace žáky**, od jeho plánování až po konkrétní výstup a následné předávání získaných zkušeností druhým.
- Učitel v projektové výuce zaujímá zvláštní postavení. Ustupuje jeho dominantní role, do popředí je postavena **komunikace mezi žáky**. Učitel by měl také věnovat nemalou pozornost vytváření **vhodného klimatu třídy**, což je nezbytná podmínka úspěšné realizace projektu.

PLÁNOVÁNÍ PROJEKTU

- Definovat **problém k řešení** – a to jak v rovině žáků, tak i učitelů.
- **Vytýčit si cíl** – konkrétní žádoucí stav, jehož má být dosaženo (opět pro žáky i učitele).
- Promyslet **hodnocení** – jak a kým bude provedeno.
- Zvolit výstup projektu – závěrečnou podobu, produkt.
- Zpracovat **časové rozvržení projektu** – doba, délka realizace.
- Promyslet prostředí projektu – místo uskutečnění.
- Vymezit účastníky projektu – kdo se zúčastní.
- Promyslet **organizaci projektu** – průběh, způsob realizace.
- Zajistit podmínky pro projekt – **pomůcky**, materiál pro úspěšnou realizaci.

INTEGROVANÁ TEMATICKÁ VÝUKA

= spojována s pojmy:

1. konsolidování učiva,
2. koncentrování učiva,
3. koordinace učiva.

 znamená soustředit činnosti kolem jádra (problému), jímž je určité **téma**.

... JINÝMI SLOVY

Při integrované výuce je třeba uvážlivě volit jednotlivá témata, aby nově koncipovaný obsah tvořil určitou soustavu poznatků, které jsou pro děti významné, motivující a také upotřebitelné. Při koncipování pojetí integrované výuky je nutné stanovit referenční rámce učiva (činností), které umožní transformovat, integrovat a osvojovat různorodé informace a způsoby prezentování integrovaných vědních oborů.

Kratochvílová, 2014

ROZDÍLY MEZI PROJEKTOVOU VÝUKOVOU A ITV

	Projektová výuka	Tematická výuka (ITV)
Či je to plán?	Je to „podnik“ žáků.	Je to „podnik“ učitele.
Jak jsou stanoveny cíle?	Cíle se stanovují postupně, rozvíjejí se spolu s průběhem projektu.	Cíle jsou stanoveny dopředu, jsou zcela konkrétní.
Co je výstupem?	Produkt, výsledek – který je znám od počátku projektu.	Osvojení si tématu, drobnější dílčí výtvoři při plnění různých učebních úloh.
Jak je to s motivací?	Spontánní, bezděčná motivace, podporována vlastním zájmem žáků o projekt a jeho výstup.	Motivace závislá na atraktivnosti tématu a učebních úloh.
Jak je to s činnostmi žáků?	Odvíjejí se od výstupu projektu, žáci činnosti navrhuji, plánují, realizují.	Vycházejí z aplikačních úkolů, které učitel žákům předkládá.
V jaké roli je učitel?	Poradce, učitel je v pozadí.	Řídí činnosti dětí, současně plní poradenskou roli při jejich realizaci.
V čem spočívá náročnost?	V organizaci, řízení a poskytování zpětné vazby.	V přípravě tématu – jeho rozpracování do učebních úloh.

V předškolním vzdělávání je třeba uplatňovat *integrovaný přístup*. Vzdělávání by mělo probíhat na základě *integrovaných bloků*, které nerozlišují „vzdělávací oblasti“ či „složky“, ale které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích (znamená to smysluplné propojování všeho, co bývalo uměle členěno do „výchovných složek“)

(RVP PV, 2004, s. 7)

PLÁNOVÁNÍ TÉMAT. ČÁSTÍ V MŠ

- Jde spíše o tzv. integrovanou tematickou výuku, ale směřujeme ji k projektové výuce (přebírání zodpovědnosti dětí za svůj rozvoj, sebehodnocení, aktivita dětí atd.).
- Plánování vzdělávací nabídky můžeme označit za projektování, neboť naplňuje jeho znaky a zejména postupy.
- V rámci ITV si mohou zejména starší děti plánovat/projektovat některé činnosti samy, včetně výstupu a představení ostatním dětem.

